

Wychodzi codziennie o god. 11 rano,
z wyjątkiem dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie rocznie zhr. 9, kwart.
zhr. 2 c. 25, miesięcznie 80 c.

Poczta w Austrii rocznie zhr. 12,
kwart. zhr. 3, miesięcznie zhr. 1 c. 15,
w Niemczech rocz. 24 mr., kwart. 6 mr.

KRONIKA

Numer pojedynczy cent. 5.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą
po c. 5 od wiersza (petit).

Nadesłane (na 3ej stronie) po c. 10 od
wiersza.

Prenumeratę i Ogłoszenia
przyjmuje Administracja „Kroniki“
przy ul. Sławkowskiej Nr. 262.

Dziś Ludmiły męcz.
Jutro Piętn. ś. Fr. i Lam.

Redakcja otwarta codziennie z wyjątkiem
świąt od godz. 11 — 1 i od 3 — 5 popoł.

Wschód słońca o godz. 5. m. 39.
Zachód o godzinie 6 m. 11.

Kraków 16 Września.

(Z.) Wczoraj w południe, prezydent miasta, dr. Zyblikiewicz, w towarzystwie wiceprezydenta dra Weigla, fizyka miejskiego p. Mohra, p. Karola Langie i innych osób, zwiedzał pobliskie miejscowości w okolicy dworca kolei żelaznej, w celu wyszukania najdogodniejszego miejsca na urządzenie stacji wołowej. Do stanowczej decyzji nie przyszło i czynność ta powtórzyć się ma i dzisiaj. Gdyby wolno nam było wynurzyć zdanie nasze w tym przedmiocie, mniemalibyśmy, że pole wynajmowane w poprzednich latach na próby inżynierji wojskowej, a położone przy trakcie warszawskim, obok cmentarza, byłoby najwłaściwszem i najodpowiedniejszem. Za miejscowością tą przemawia wiele względów: niewielka odległość od stacji kolei, łatwość przeprowadzenia po równym gruncie, koniecznych linii szyn, bliskość wody bieżącej, dającej możność urządzenia oddzielnego wodozbiornika a przytém bezpośrednia komunikacja z miastem przez rogatkę warszawską. Żaden inny punkt nie przedstawia podobnych dogodności. Jeśli się nie mylimy, grunta, o których mówimy, należą do Olszy.

⚡ Szczutek otrzymał z Wiednia następujący telegram: „Z powodu zamiesionego do ministerstwa rekursu Rady miejskiej krakowskiej przeciw decyzji Namiestnictwa, wywołanej protestem wyborców, ministerjum z uwagi, że „kto się procesuje z miastem, a zatem i z wyborcami“, ten w skutek wyraźnego przepisu statutu gminy Krakowa (§. 30 lit. d.) nie może być radcą miejskim, postanowiło uznać Radę miejską krakowską za nieistniejącą *de facto*, ponieważ wszyscy radcy utracili mandaty, i poleciło rozpisać nowe wybory całkowitej Rady.“ ... *e bene trovato* — czyli, jak mówią Niemcy: *was nicht ist, kann werden*.

○ Nazgromadzeniu odbytem 14 b. m. we Lwowie w celu wyboru kandydatów na godność arcybiskupa obrządku ormiańskiego, największą ilość głosów otrzymali: ks. kan. Romaszkan. ks. kan. Julian Aksentowicz i ks. Mikołaj Szymonowicz. Terno to zostanie wysłane do Wiednia i Rzymu w celu wyboru arcybiskupa.

👑 Wczoraj w okolicach Krakowa pokazał się po raz pierwszy w tym roku, tak zwany *siccy mróz* — piętnastego września!

MALOWANKI

przez

H. C. Andersena.

(Ciąg dalszy).

Dwudziesty trzeci wieczór.

— Spoglądałem na górzysty Tyrol — mówił księżyc — ciemne sosny rzucały długie, smukłe cienie na ściany stromych skał. Przypatrywałem się świętym Krzysztofom z dzieciątkiem Jezus na ramieniu, stojącym przy murach domów, wysokim od ziemi aż pod sam dach: święty Florjan lał wodę z cebra na płonący domek, a Chrystus zakrwawiony cały na dużym wisiał krzyżu przy drodze.

Same to stare figury dla młodego pokolenia, ale ja byłem świadkiem ich powstania, widziałem jak jedna po drugiej wznosiła się z ziemi. Wysoko na szczycie jednej z gór wisi ni to gniazdo jaskółcze samotny klasztor; dwie siostry stały tam przy dzwonnicy i dzwoniły: obie były młode i dlatego spojrzenia ich płynęły po za wysokie góry, w daleki piękny świat.

Wóz pocztowy toczył się w dole gościńcem, peczył piosnkę jakąś wygrywał na trąbce; biedne zakonnice smutnie poglądały na dół z swej samotni, a młodsza nawet miała łzy w oczach.

Trąbka grała coraz słabiej, a dzwonek klasztorny przysłuszał jej cichnące tony.

Dwudziesty czwarty wieczór.

Posłuchaj, co mi znowu księżyc opowiadał:

— Eilka lat temu, było to w Kopenhadze — zająłem w okno ubogiej izdebki. Ojciec i matka spali już, ale mały ich synek czuwał jeszcze; widziałem jak kolorowe firanki z katunu poruszyły się przy łóżku i z pomiędzy nich wyjrzała głowa dziecka; myślałem z początku, że wyjrzało ono, aby popatrzeć na duży bornholmski zegar na ścianie. Ej, bo też było patrzeć na co! — śliczne kolory zielone i czerwone były z niego w oczy, że aż émiło, na wierzchu siedziała kukutka, u spodu wisiały duże ołowiane ciężary i perpendykel z mosiężną tarczą wachał się w miarowym taktie: tyk, tak! — Ale nie na to patrzyło dziecko, nie! — oczy pobiegły w stronę, gdzie matki kołowrotek stał, tuż pod samym zegarem. Dla chłopca był to najpiękniejszy sprzęt w domu i najulubieńszy, ale nie wolno mu było ruszyć go, bo zaraz dostawał po ręce. Całemi godzinami, kiedy matka przędła, przesiadywał około niej i patrzył na furczące wrzeciono, na koło rozpedzone szybkim ruchem, a myśli jego snuły się jak ta cienka przędza. Ach, gdyby choć raz wolno mu było usiąść przy kądzieli! Ojciec i matka spali teraz; spojrział na nich, potem na ulubiony kołowrotek, a wkrótce potem z za firanek wysunęła się jedna bosa nóżka, za nią druga, potem dwa gołe kolanka, a potem bams! zeskokczył chłopak z łóżka na podłogę; obejrzał się raz jeszcze, czy ojciec i matka spią ciągle, — spali twardo i spokojnie, więc nuże cichutko na palcach, w swojej króciutkiej dziecięcej koszulince, bo-

□ Nieostrożne obchodzenie się z bronią, bez poprzedniego zbadania czy jest nabitą lub nie, stało się przyczyną nowego wypadku. Wczoraj bowiem po południu właścianin z Czernichowa przywiózł jednokonną furkę drzewa do składu p. Leitra nad Wisłą. Na furce tej znajdowała się fuza, z której, gdy bawił się nią miejscowy młody chłopiec, padł strzał i ugodził w konia. Koń z bólu dobiegł wraz z wozem aż do łązienek, gdzie padł i przez oprawców dobity i uprzątnięty został.

‡ Dla wiadomości pp. komedjopisarzy donosimy, że korsarstwo teatrów ogródkowych w Warszawie, przedstawiających sztuki bez pozwolenia autorów, rozumie się i bez wynagrodzenia, staje się mniiej niebezpiecznym. P. Wł. L. Anczyc wygrał właśnie proces z jednym z takich teatryków o tłumaczenie operetki *Księżniczka Trebizonda*. Sąd przyznał tłumaczowi 150 rubli. Słyszeliśmy, iż zachęceni tym przykładem, i inni autorowie mają zamiar upomnieć się sądownie o swoje prawa.

○ Do jakich sposobików uciekają się panowie nauczyciele, pragnący utrzymać się na swych posadach wbrew zamierzonej reorganizacji -- której zadaniem jest wprowadzenie nowych odpowiednich żywiołów -- mamy dowód w otrzymanej dziś korespondencji z miasta, zapewniającej, że wzniankowani panowie *staszą* radców miejskich, iż w razie usunięcia wysłużonych a *zasłużonych* (?), miasto będzie obowiązane płacić im pensje emerytalne. Otóż możemy uspokoić tych panów, tak troskliwych o całość kasy miejskiej, zapewnieniem, że ciężaru tego, jeśli wypłatę zasłużonej emerytury godzi się nazwać ciężarem -- nie ponosi nigdy miasto, ale kraj cały; bez obawy więc można *zasłużonym* dać chleb wysłużony.

== W Warszawie, w teatrze Trapszy przedstawiają obecnie komedję hr. Wład. Koziebrodzkiego *W Jesieni*.

semi nóżkami począł się skradać ku kądzieli, usiadł przy kołowrotku i począł prząść; sznurek spadł z koła, więc latało jak szalone, a chłopak deptał nóżką i deptał zawzięcie, zapamiętale.

Całowałem te jasne włoski jego, te modre oczki i nie mogłem oderwać się od tego ślicznego widoku. W tem przebudziła się matka, firanki się poruszyły, wyrzała na pokój i zdało się jej, że widzi jednego z niksów zajętych psotą przy kołowrotku, więc zawołała tylko:

— Jezus Marja! — i obudziła męża przestraszona; mąż oczy otworzył, przetarł i spojrzawszy na malca przędzącego śmiać się począł.

— A toż to Bercio! rzekł do żony.

Odwrociłem wreszcie oczy od okna ubogiej izdebki. Spojrzałem w salę Watykanu, gdzie stały marmurowe bogi; zdało mi się, że Laokoon westchnął; cichy pocałunek wcisnąłem na cudne łono muz, co jakby podniosło się oddechem głębokim; jednakowoż najdłużej zabawiłem przy grupie Nilu obok kolosalnego boga; — oparty o sfinksa leżał on taki jakiś zadumany, zamyślony, jakby marzył w tej chwili o tych wszystkich latach, które z jego falami spłynęły. Małe Amorki igrały obok niego z krokodylami; w rogu obfitości siedział z założonemi na piersiach rękami malutki Amorek, istny portret chłopaka przy kołowrotku, — i wpatrywał się z dziecięcą powagą w dużego boga; pełen życia i wdzięku stał teraz ów marmurowy malec, pomimo tego, że tyle już razy obróciło się koło czasu, odkąd on z marmuru się wydobył. Tyleż razy, ile ów dzie-

△ Księgarnia Jaworskiego zmieniła już dawną swoją firmę na nową: „Księgarnia G. Gebethnera i Ski oraz Wydawnictwo dzieł katolickich“.

∞ Wczorajszej wiadomości o przyjeździe do naszego miasta Rady Namiestnictwa p. Gniewosza, zamiast „powrócić“, czytać należy „przybył do Krakowa“.

⊕ Dr. Władysław Daisenber, jako docent prywatny uniwersytetu Jagiellońskiego, wykładać będzie w półroczu bieżącym, na wydziale filozoficznym etykę i historję filozofji orientalnój.

✠ W Warszawie znowu zapowiedziane jest nowe pismo: *Biesiada literaska*, pisano illustrowane. Dziwna rzecz, że tam ludzie czytają wszystko, co się drukuje, a nawet płacą za czytanie. Czy nie lepiej stokroć u nas w błogosławionej Galicji, gdzie nikt nic nie czyta, a jeśli poświęci się lekturze, to już za darmo??? Wydawcą *Biesiady*, jest p. Unger, właściciel i wydawca *Tygodnika Illustrowanego i Wędrowca*.

Głosy Publiczności.

Szanowną Redakcję upraszam, aby te parę słów raczyła umieścić w łamach swojej „Kroniki“. Przez to chcę dopiąć podwójnego celu, t. j. Imo przypomnieć świetnej Radzie miejskiej o ulicy Dietla, a 2do przestrzedz współobywateli m. Krakowa, aby któremu nie zachciało się wynajmować mieszkania w nowych i schludnych domach, położonych przy tejże ulicy. Zapewne wiele osób nie ma pojęcia co to jest ta ulica Dietla, muszę więc podać im jęj definicjęj wyrażoną krótkimi słowy: Jest to pasmo pagórków poprzeżynanych parowami.

Świetna rada miasta Krakowa uchwaliła wybrukować tę ulicę i przeznaczyła nawet fundusz na to; lecz

ciak w ubogiej izdebce obrócił kółko przy przędzy, obróciło się wielkie koło czasu i obracać się będzie póty, aż nowe wieki, nowe bogi z marmuru utworzą.

I patrz, lat tyle temu minęło! — ciągnął księżyc dalej — teraz widziałem jedną z zatok Zelandji z tamtej strony wschodniego wybrzeża, gdzie rosna piękne lasy, wyniosłe pagórki sterczą, stary gród o czerwonych murach wznosi się wspaniale, łabędzie pływają pod wałami, a liczne domki widzisz leżą poustawiane pośród sadów i kociółek z wieżyczką... Mnóstwo łodzi, mnóstwo pochodni na łodziach snuje się po spokojnem zwierciadle wody; nie na połów węgorky płoną te pochodnie, o nie!... Wszystko tam dziwnie uroczyste teraz!... Muzyka brzmiała, pieśni śpiewano a w samym środku na jednej z łodzi stał on, któremu składano te hołdy; wysoki, pełen siły mężczyzna owinięty w faldzisty płaszcz... oczy miał modre a białe włosy spadały mu na ramiona; poznałem go i przypomniały mi się wszystkie marmurowe bogi i grupa Nilu w salach Watykanu; przypomniła mi się i owa mała, uboga izdebka, w jednej z uliczek Kopenhagi, w której bosy malec w krótkiej koszulince siedział przy kołowrotku. Koło czasu nie na darmo się obracało; nowe bogi rzeczywiście obudziły się w marmurze...

Z łodzi wznosiły się okrzyki:

— Hurrah! uiech żyje *Thorwaldsen!*...

(Ciąg dalszy nastąpi).

MIESZKANIE (1-3)

odosobnione, składające się z pięciu pokoi i kuchni, jest do wynajęcia w dziedzińcu domu Nr. 92 przy ulicy Batorego, od 1 października b. r. Wiadomość u właściciela na I piętrze.

W TENCZYNKU

przy Zakładach fabrycznych i głównej szosie jest **Lokal** na Handel lub Wyszynk wraz z konsensem na trafikę i mieszkanie zaraz do wynajęcia. — Wiadomość u właścicielki na miejscu. (3-3)

Restauracja
MAŃKOWSKIEJ

ulica Sławkowska,
wprost Hotelu Saskiego.

Śniadania, obiady, kolacje,
po cenie umiarkowanej.

 We czwartki i niedziele flaki.

Wina szampańskie, reńskie, wę-
gierskie i austriackie.

Piwo okocimskie.

24c-(19-25)

Sklep obszerny

w Rynku, na linii AB. do wynajęcia w każdym czasie. Bliższa wiadomość w Redakcji „Kroniki“ (6-?)

Dwa pokoje

z łyżą i kuchenką, do wynajęcia od 1 października. Wiadomość w Redakcji Kroniki. (2-3)

Dyrekcja Towarzystwa Zaliczkowego

w Krakowie.

„Spółka zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością“

Ulica św. Jana Nr. 305.

zawiadania strony interesowane, że od dnia 1 Stycznia do 15 Września r. b. był w Kasie Zaliczkowej następujący obrót:

Przychód:

	Zł.	ct.
1. Wniesiono do kasy Towarzystwa na rachunek bieżący, przez różne strony jako oszczędność na książeczki wkładkowe na 6 i 7% ogólna suma	356661	53
2. Złożono na Udziały przez Członków Towarzystwa	207088	66
3. Spłacono na Weksle	215055	80
4. Od udzielonych pożyczek pobrano procentu	30943	4
5. Zwrócono kosztów prawnych	1535	14
6. Fundusz dywidendy za 1874 wynosił	11325	19
7. Fundusz rezerwowy (zapasowy) czyni	6285	72
8. Za druki i pocztowe wpłynęło	2397	51
9. Pozostała gotówki w kasie Towarzystwa	3666	96

Rozchód:

	Zł.	ct.
1. Zwrócono stronom z rachunku bieżącego, czyli z książeczek wkładkowych	185466	54
2. Powrócono udziałów Członkom Towarzyst.	29677	82
3. Wypożyczono na Weksle Członkom Towarzystwa	582299	74
4. Wyplacono procentu z książeczek wkładkowych	6042	74
5. Na koszty prawne	2115	2
6. Wyplacono Członkom Towarzystwa dywidendy za rok 1874	8137	36

Cały więc obrót kasy Towarzystwa Zaliczkowego od 1 Stycznia do 15 Września r. b. wynosił złr. w. a. Miljon trzykroć sześćdziesiąt siedm tysięcy, pięćset pięćdziesiąt jeden. Centów czterdzieści dwa (Zł. w. a. 1,367,551 centów 42).

Przy tej sposobności Dyrekcja nadmieniam, że od wszelkich sum na oszczędność do kasy Towarzystwa tak przez Członków, jako też i przez obce osoby do niego nie należące lokowanych, oblicza się procent zaraz od dnia ich złożenia do daty podniesienia, z krótszem wypowiedzeniem **Sześć** od sta, a z trzech miesięcznem wypowiedzeniem **Siedm** od sta rocznie. Wkładki do zł. w. a. **Tysiąc** zwracają się natychmiast bez żadnego wypowiedzenia.

Kraków dnia 15 Września 1875 r.

(1-2)

Dyrektor
Józef Kiciński.

Kasjer
Nikodem Lenczewski.

Kontroler
Ignacy Nowicki.